



MENDEI HÍRADÓ

Önkormányzati tájékoztató 2017./IV. szám

KEDVES MENDEI LAKOSOK!



Petőfi Sándor szavait idézve „Itt van az ősz, itt van újra...”

Az időjárás kiszámíthatatlan, jönnek a hűvös esős napok és éjszakák, lassan be kell fejeznünk a kinti fejlesztési munkáinkat. Remélem, azért még lesz egy pár jó hét, hogy az idei terveinket meg tudjuk valósítani. Az idei évre tervezett felújításoknak még van egy szelete, amit be szeretnénk fejezni, ha az időjárás is engedi. A Toldi utcát, a Tabánhegyi utcát és a Meredek utcát betonréteggel kívánjuk ellátni, annak érdekében, hogy a meredek lejtőkön is XXI. századnak megfelelő legyen az út. Fel szeretnénk újítani az Andrassy utcát és a Dolina közt, valamint a Rét utca és a Mendei utca találkozásánál lévő árkot a föld alatt át kívánjuk vezetni a patakba, annak érdekében, hogy a nagy esőzések során le tudjon folyni a víz.

A közmunka programban tovább folytatjuk a járdafelújítást a Hegyátjárónál, az Állomás utcánál, illetve a Deák Ferenc utcában.

Energetikai korszerűsítést végzünk a „Zöld patak vendéglőnél” és a Pusztaszentistváni volt iskolánál.

Ezen beruházásokra a forrás pályázati pénzekből (Belügyminisztérium Vismajor

keret, MVH támogatás) rendelkezésre áll. Sokan kérdezik tőlem, hogy azzal a néhány utcával mi lesz, amelyik még nem kapott aszfalt réteget, vagy felújításra szorul. Mivel minden beruházásunk pályázati pénzből valósul meg, amint megjelennek a kiírások azonnal beadjuk. Reményeim szerint azok is sikeres pályázatok lesznek. Ez már 2017-es évben minden bizonnyal el lesz bírálva, és ha pozitív döntés születik, akkor a kivitelezést legkorábban 2018 áprilisában tudjuk elkezdni. Továbbra is az a célunk, hogy a mendei utak 100%-ban aszfaltosak legyenek.

A dolgos nyár után, ugyanolyan szorgos munkával teli ősznek-télnek nézünk elébe. A szüreti mulatság után – ahol remélem mindenki jól érezte magát – készülhetünk a Márton napi bálra, valamint az adventi ünnepi sorozatra, ami magában foglalja a mikulás járatot is. Valamint szeretnénk idén is megajándékozni a 65. év feletti lakosainkat.

Mindezt megelőzve azonban szeretettel meghívok mindenkit az október 23-i ünnepségünkre, ahol méltóképpen megemlékezünk a hősökre. A meghívót ennek az újságnak az utolsó oldalán találják meg. Kérek mindenkit – amennyiben ideje engedi – minél többen jöjjenek el ezekre az ünnepségekre, mert a községünk összetartozásához elengedhetetlen a közös együttlét.

Kaszanyi József
polgármester

Testületi hírek!

Mende Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Mendei Híradó megjelenése óta 2017-ben 4 testületi ülést tartott augusztus, szeptember, illetve október hónapban.

- A testületi üléseken a képviselők a folyamatban lévő pályázatokhoz kapcsolódó döntéseket hozták meg. Döntöttek a közvilágításhoz kapcsolódó karbantartási szerződésről, valamint meghosszabbításra került a közétkeztetést végző céggel a lejárt megállapodás.
- A képviselő-testület többször módosította a közbeszerzési tervét az elnyert pályázatok miatt, valamint többször foglalkozott a rendezési terv módosításával.
- Tárgyalta az új hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó társulatba történő belépést.
- A képviselők elfogadták az önkormányzat 2017. I. félévi költségvetési beszámolóját.
- A testület pályázat benyújtásáról döntött árvízirtó és csapadékvíz elvezetési rendszer rekonstrukciójáról.

Az üléseken egyéni kérelmek elbírálásra is sor került.

A testületi ülések jegyzőkönyvei a www.mende.hu weblapon megtekinthetők.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

A sokszor kért fontosabb telefonszámok ismét
Fogorvos: Dr. Bekker Kitti új száma:

29/751-815, 20/234-2807

Csatorna ügyelet: 70/685-9322

Polgárőrség: 30/441-5027

Közvilágítás hibabejelentés:
ugyfelszolgalat@kozvil.hu

Falugazdász:
Juhász László János 20/288-4458

Jogsegély

Tájékoztatam a Tisztelt Lakosokat, hogy az ingyenes jogi tanácsadást 2017. október 27. napján (pénteken) 11 órától 12 óráig tartom a Polgármesteri Hivatalban.

Bejelentkezés szükséges a 06-30/466-7304 telefonszámon, hétfőtől péntekig 10 óra és 16 óra között.

Elérhetőségeim: Tetlák Ügyvédi Iroda
Cím: 2235 Mende, Bem József tér 4.

Tel/fax: 06-29/703-693, Mobil: 06-30/466-7304
E-mail: dr.tetlak.krisztina@gmail.com

Dr. Tetlák Krisztina
ügyvéd

Könyv Mende történetéről

Mende Község Önkormányzata 2017. április 26-án megjelentette Balogh Gábor Mende története az 1950-es évek elején című könyvét, amely a megjelölt korszakon kívül megismerteti az olvasóval Mende történetét a kezdetektől, településföldrajzi kitekintéssel.



A könyv megvásárolható a Mendei Polgármesteri Hivatalban 1 950 Ft-os áron.

Kaszanyi József
polgármester

Köszönjük a felajánlásokat!



Lakossági felajánlásból az Önkormányzat 1-1 padot helyezett el a Pusztaszentistván – Óvoda és a Péceli úti buszmegállóknál.



A felajánló nem kívánta, hogy megnevezzük, de ezúton is köszönjük neki, hogy nagylelkűségével hozzájárult a várakozási idő kényelmesebb eltöltéséhez!



A Temetőben 4 pad cseréjére került sor, ami a Lélekharangra összegyűjtött és megmaradt pénzből lett finanszírozva, ami egyezett az adomány kezelőinek elképzeléseivel is.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Étkezési térítési díj befizetések
Befizetés kizárólag a Polgármesteri Hivatalban, januártól átutalással is teljesíthető!

2017. November hónapban

2017. november 13. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. november 15. szerda

7⁰⁰–15⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. november 17. péntek

9⁰⁰–11⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

pótbefizetés:

2017. november 20. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. December hónapban

2017. december 11. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. december 13. szerda

7⁰⁰–15⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. december 15. péntek

9⁰⁰–11⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

pótbefizetés:

2017. december 18. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

Utalni a Mendei Polgármesteri Hivatal 11742056-15730631 számú bankszámlájára lehet minden hónap 15-ig a küldött pontos összeg átutalásával. A közlemény rovatban kérem, tüntessék fel a gyermek nevét és osztályát, hogy be tudjuk azonosítani a beérkező összeget.

A befizetésről a számlákat a beérkezés-től számított 10 napon belül eljuttatjuk az iskolába.

Kérjük, tartsák be pontosan az időpontokat! Ha a pótnapon sem történik befizetés, az érintett szülő felszólítást kap, és a gyermek a következő hónaptól csak akkor étkezhet, ha a hátralékot rendezi.

Kérjük, tartsák be pontosan az időpontokat! Ha a pótnapon sem történik befizetés, az érintett szülő felszólítást kap, és a gyermek a következő hónaptól csak akkor étkezhet, ha a hátralékot rendezi.

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Gólyahír

Szafián Zoltán és Csécsi Tímea
gyermek: **Zoltán** 2017. 08. 08.
Mezei István és Boleska Beatrix
gyermek: **Bálint** 2017. 08. 20.
Padányi Gyula és Tényi Enikő
gyermek: **Luca** 2017. 08. 26.
Vojácsik Péter és Pető Éva
gyermek: **Benett** 2017. 09. 12.
Monoki Csaba és Dienes Gabriella
gyermek: **Sára** 2017. 09. 28.
Fehér Dániel és Darázs Tünde
gyermek: **Emma** 2017. 10. 07.



Szeretettel köszöntjük az augusztus óta született babákat!
Gratulálunk, és jó egészséget kívánunk az egész családnak!

Újra

BABA-MAMA KLUB Mendén!

Kedves Kismamák és Anyukák!

Igényfelmérést végzünk kismamák, illetve kisgyermekes anyukák körében, ugyanis hamarosan szeretnénk létrehozni Mendén a Baba-Mama Klubot!



Ha úgy gondoltok, szívesen részt vennél heti vagy havi rendszerességgel babáknak és mamáknak való remek programokon, érdekes előadásokon, beszélgetéseken, és örömmel részese lennél egy összetartó, vidám közösségnek, akkor jelezd részvételi szándékodat!

Érdeklődj, jelentkezz itt: dori.katona@gmail.com vagy a Védőnői Szolgálatnál (Mende, Hősök tere 15.) is segítenek!

Remélem, hogy hamarosan találkozunk!
:)

Burai-Katona Dóra
(Szervező)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága szerettünk, Lovas Attila temetésén megjelentek, részvételükkel, virágaikkal, pár kedves szóval fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.
Gyászoló család

Impresszum:

Mendei Híradó 2017./IV. szám

Kiadja: Mende Község Önkormányzata
2235 Mende, Fő út 14.

Kiadásért felelős: Kaszanyi József polgármester
Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság

Nyomdai előkészítés és kivitelezés:
SK. Marketing Kft. 2230 Gyömrő, Eskü utca 15/a.



TISZTA VIZET A POHÁRBA! - VEZETÉKES VÍZZEL

Mintha fájna egyeseknek a Tápió-vidék fejlődése



A tápió-vidéki polgárok az elmúlt időszakban észrevehették, hogy egyesek ravasz csúsztatásokkal próbálják félrevezetni őket. A hazugságáradat célja a károkozás: megzavarni egy sikeres tápiómenti beruházást.

Számunkra elsődleges a lakosság pontos tájékoztatása, éppen ezért röviden összefoglaljuk a fontosabb alapvetéseket: Először is tisztázunk egy alapvető tény: nem szabad összetéveszteni a **Tápiómenti Települések Csatornamű Vízgazdálkodási Társulatát** (vagyis a **víziközmű-társulatot**), amelynek tagjai az ingatlan tulajdonosok, ingatlanhasználók,

(az érdekeltségi hozzájárulást ennek fizetjük), illetve a **Tápiómenti Területfejlesztési Társulást!** A 20 települési önkormányzat által létrehozott önkormányzati társulás **kizárólag önkormányzati** tagokból áll. **A kettőt azért sem szerencsés összekeverni**, mert a két különböző jogi személynek nem ugyanazok a feladataik. Természetesen vannak, akik szándékosan mossák össze ezt a két szereplőt. Ők tudják, miért teszik. Nyilván a szűkebb pátriáért érzett hevületből.

A Tápiómenti Települések Csatornamű Vízgazdálkodási Társulata közfeladatát alapszabálya határozza meg; a víziközmű-társulatnak **ezt kell megvalósítania ahhoz**, hogy a sokak által hivatkozott elszámolási eljárást megindíthassa.

Ugyanakkor tudvalevő, hogy az európai uniós beruházás jogosultja a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás, vagyis **nem a víziközmű-társulat**. Csakhogy a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás esetében nincs elszámolási eljárás! És esetünkben éppen ez a lényeg.

Az európai uniós beruházás megépítésével tehát a víziközmű-társulat még nem valósította meg az alapszabály szerinti feladatát! A beruházásban megépített csatornarezek csak egy részét képezik a víziközmű-társulat kötelezően ellátandó feladatának.

A víziközmű-társulat tagjait a **törvény kötelezi** az érdekeltségi hozzájárulás megfizetésére még a társulat megszűnését követően is. Ráadásul törvény határozza meg a behajtás szabályait is a nemfizetőkkel szemben! Az érdekeltségi hozzájárulást a víziközmű-társulat alapszabálya és taggyűlésének határozata állapítja meg.

TISZTA VIZET A POHÁRBA! - VEZETÉKES VÍZZEL

Vagyis a tagoknak az érdekeltségi hozzájárulást minden körülmények között meg kell fizetniük mindaddig, amíg az alapszabály és a taggyűlési határozat így rendelkezik! Nem lehet megtagadni a fizetést például azzal, mert valaki szerint túl magas összeget írt elő a taggyűlés, vagy még nem kapott csatornacsonkot, illetve házi bekötést az ingatlan, vagy a lakos nem kér csonkot, illetve házi bekötést.

Logikus, hogy mivel a víziközmű-társulat nem kapott semmilyen támogatást, ezért nem is csökkentheti a „támogatás” az érdekeltségi hozzájárulás összegét! Minden, ezzel ellentétes közlés (történjék az bárkire hivatkozással) valótlán, és csak azzal a költséges következménnyel jár, hogy a jegyző lefolytatja a behajtási eljárást a nemfizetővel szemben. Nincs is más lehetősége.



A víziközmű-társulat egyetlen forint állami támogatást nem igényelt és nem kapott. Egy tipikus példa a csúsztatásra: a beruházás akadályozói által felémlegetett támogatásokat a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás igényelte és kapta meg (amelyik ugye **nem azonos** a víziközmű-társulattal)! Ezt összekeverni csak zavarkeltésre jó.

Érdekes, hogy a nemfizetésre buzdítók kivétel nélkül befizették az őket terhelő érdekeltségi hozzájárulást! Ezek szerint ők is tudják, hogy nem igaz, amit összehazudnak.

Az állami **többlettámogatásokból** valószínűsíthető, hogy a beruházó önkormányzati társulás (nem pedig a víziközmű-társulat) az olyan munkákat (mint például az alap-

TISZTA VIZET A POHÁRBA! - VEZETÉKES VÍZZEL

beruházásból kimaradt utcák csatornázása), illetve fedezhető olyan szükséges költségeket, amelyekre egyébként nem volt pénz. Vagyis a többlettámogatás **nem került át** a víziközmű-társulathoz. Hogyan kérhetnék számon annak felhasználását a víziközmű-társulaton? Ügyes szófacsarás, de aljas trükk ez a beruházás akadályozóitól, amely nehéz helyzetbe juttathat hiszékeny, becsületes embereket. Az állami többlettámogatás **egy részét** lehetett felhasználni a beruházási **önrész pótlására**, az így **felszabaduló önrész pedig más fontos célra felhasználható akkor, ha mindenki befizeti az érdekeltségi hozzájárulását!** A felszabaduló önrészből a víziközmű-társulat elvégeztetheti a szennyvízközmű-rendszer működéséhez szükséges házi bekötővezetékek kiépítését és előre kötését, (amit meg is kaptak azok, akik kérték és beengedték ingatlanjukra a munkásokat) valamint fedezheti saját működésének költségeit, és az önerőt megelőlegező bankhitel járulékos költségeit is.

A hazugságokat terjesztők másik ferdítése is a pénzről szól. **Nem igaz az, hogy bármelyik tag kérheti az érdekeltségi hozzájárulás visszafizetését a víziközmű-társulattól. Ilyen lehetőséget nem állapít meg semmilyen jogszabály!** A hozzájárulás módosítására (csökkentésére) csak a víziközmű-társulat taggyűlése lenne jogosult!

Az érdekeltségi hozzájárulás felülvizsgálata csak a víziközmű-társulat megszűnésekor végezhető el, például

- amikor már ki lehet mondani, hogy a társulat a feladatát elvégezte és további költségek már biztosan nem lesznek,

- amikor már pontosan meg lehet állapítani, hogy milyen összegű érdekeltségi hozzájárulást nem fizettek be a tagok, vagy

- amikor már meg lehet állapítani, hogy van-e maradványösszeg a víziközmű-társulathoz, és arról dönteni lehet.

Ezeknek az eldöntése számításokon és nem azon múlik, hogy a tagok mennyit szeretnének fizetni!

Ne felejtjük el, hogy a jelenlegi hozzájárulás összege helyett az európai uniós és állami támogatások nélkül a tagoknak több millió forintot kellett volna befizetni ahhoz, hogy mindent meg tudjunk építeni, minden feladatot el tudjunk végezni!

Kérünk mindenkit, hogy minél előbb teljesítse a víziközmű-társulattal szembeni fizetési kötelezettségét. Ezzel az ügy mielőbbi lezárását segíti, vagyis a víziközmű-társulat elszámolásának megkezdését. Minden más híresztelés szimpla hazugság.

Nyilvánvaló tény, hogy minél kevesebb a befizetés, annál kevesebb marad a végén! Ne felejtjük el azt sem, hogy a nemfizetővel szembeni behajtás további költségekkel jár és ezt is nekik kell majd megfizetni. Egy biztos, mindazok, akik a nemfizetésre buzdítanak, nem fogják helyettünk megfizetni a hozzájárulást, vagy megtéríteni a kárainkat.

Tápiómenti Települések Csatornázási Vízgazdálkodási Társulat vezetősége



TÁJÉKOZTATÓ „CSATORNAÜGYBEN”

Az utóbbi hetekben, hónapokban Majoros Tibor, Tápiószéle volt polgármestere sorozatot indított a facebookon, amelyben a lakosság félretájékoztatása révén elégedetlenséget szít a térségi csatornamű kiépítésében közreműködött vezetők, dolgozók, polgármesterek és tisztségviselők ellen. Erre kapaszkodott fel Törökné Fejes Györgyi (EGYÜTT) először a facebookján, majd a telefonos kampányában.

Mesterkedésükkel - ami félinformációkra és csúsztatásokra alapul - a Tápió-vidék egészen bizonytalanságot és elégedetlenséget keltenek, ezért szükségesnek tartjuk, hogy ismételten tényszerű tájékoztatást adjunk az elmúlt időszakról és gátat szabjunk Majoros úr politikai ambícióiból fakadó lázító tevékenységének. Az Európai Uniónak a települési szennyvizek kezeléséről hozott irányelvei 2018-ig írják elő Magyarország számára (is) a szennyvízkezelésre vonatkozó előírások és alapelvek betartását.

Ezeket az alapelveket betartandó határozta el több éves előzmény után a tápiómenti kistérség 20 települése a csatorna víziközmű-rendszer kiépítését. A kiépítés anyagi forrásairól is rendelkezik az uniós irányelv, amely a saját Kohéziós Alapjából, az adott ország állami költségvetéséből (együtt 85%), valamint lakossági hozzájárulásból (15%) írja elő a költségek fedezetét.

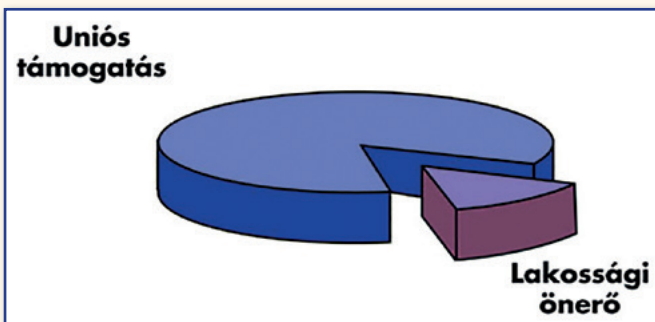
Az Európai Unió projekt kivitelezése az érintett települések önkormányzataiból létrejött önkormányzati társulás feladata, amely társulás létrehozza saját vezető-

ségét, irodáját, tanácsadó testületét a napi konkrét munkák végrehajtására.

Az Európai Unió projekt végrehajtásához szükséges lakossági hozzájárulás (önerő) begyűjtésére víziközmű-társulatot kell létrehozni az érintett telektulajdonosok bevonásával, amelynek szintén munkaszervezetet kell létrehozni és működtetni a víziközmű-társulati feladatok ellátására.

A lakossági teherviselő képesség jellemzően nem engedi meg *(esetünkben sem engedte meg)* az egyösszegű befizetés előírását, ezért lakás-takarékpénztári megtakarítási lehetőség állt a lakosság rendelkezésére. Ennek előnye a többhavi részletben történő megfizetés lehetősége mellett a havi megtakarítás 30%-ának megfelelő nagyságú állami támogatás, amit jogszabály garantál.

A lakossági hozzájárulás részletekben történő megfizetése miatt a hozzájárulás teljes összegének megelőlegezésére a víziközmű-társulatnak hitelt kellett felvennie, hogy ütemezetten tudja teljesíteni az előírt, és a (rész)számlákban megjelenő kifizetési kötelezettségeket. A hitelfelvett jogszabály kifejezetten lehetővé teszi. A számlákat minden esetben a három forrás /támogatás, önerő, hitel/ együttes bevonásával lehet(ett) teljesíteni!



TÁJÉKOZTATÓ „CSATORNAÜGYBEN”



Az önkormányzati társulás kapott - a Majorosék által felszabott - önerő-támogatást a Magyar Kormánytól, a víziközmű-társulat 0 (nulla) forint támogatást kapott! Az önkormányzati társulás által kapott önerő-támogatás felett a víziközmű-társulat nem rendelkezhetett *(azt a víziközmű-társulat soha nem kapta meg)*!

Az önerő-támogatás miatt felszabaduló önerő *(feltéve, hogy az ingatlantulajdonosok az érdekeltségi hozzájárulást befizetik)* nyújt fedezetet például a kivitelezés során felmerülő, a projektben tervezettől eltérő, megnövekedett műszaki tartalom *(pl. új utcák csatornázása)*, az EU által nem támogatott költségek *(pl. az önkormányzati társulás, vagy a víziközmű-társulat működési költségei)*, a megelőlegező banki hitel kamat és egyéb költségei, valamint a házi bekötések EU által előírt mértékű elvégzéséhez szükséges kiadások kifizetéséhez. Ez az önerő támogatás 4,7 milliárd forint, amely 150 000 Ft támogatásnak felel meg háztartásonként, amit azért kapunk, hogy ne növekedjenek a lakosság befizetési terhei. Ennek megszerzéséhez az országgyűlési képviselőnk döntő mértékben hozzájárult.

Félrevezető az a Majoros-féle tájékoztatás, miszerint az önerő támogatás a lakossági befizetések kiváltására történt volna, mert a támogatás mindig a beruházáshoz kapcsolódó célhoz volt kötött, a „lakossági befizetések kiváltása” mint cél nem jelent meg a támogatás lehívhatósága kapcsán feltételként.

A lakossági önerő teljesítése az uniós szerződés szerves része, kapcsolódik az uniós támogatáshoz, tehát megfizetése szerződéses kötelezettségünk.

Akik tehát nemfizetésre buzdítanak, szerződésszegésre buzdítanak, nem a lakosság érdekeit védik, hanem inkább kárt okoznak.

Nem mellesleg az uszítók maguk megfizették a hozzájárulást, tisztában vannak a törvény által előírt kötelezettségükkel és azzal is, hogy nincs jogi lehetőség a fizetési kötelezettség csökkentésére, vagy megtagadására az általuk hivatkozott indokok alapján.

A tagok befizetéseitől függően esetlegesen a víziközmű-társulatnál megmaradó pénz sorsáról törvényesen a víziközmű-társulat elszámolási eljárásában lehet majd dönteni.

Ehhez az szükséges, hogy a társulat a közfeladatát elvégezze, vagyis nem kell

TÁJÉKOZTATÓ „CSATORNAÜGYBEN”

további költségeket fedeznie, megállapítja a be nem fizetett hozzájárulásokat, zárszámadást készít a saját működése és a hitelköltségek kapcsán és megállapítja a maradványát.

De jelen pillanatban az érdekeltségi hozzájárulások befizetése még messze nem történt meg, a jegyzők törvény által előírt kötelezettsége az adók módjára történő behajtás elrendelése, ami jelenleg is folyamatban van.

A meg nem fizetett hozzájárulások tovább növelik az önkormányzatok terheit, amely a hitelhez kapcsolódó kamatok fizetése miatt már így is tetemes.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a felelőtlen tájékoztatás és a „csatornaügyben” tapasztalható uszító magatartás árt az egyénnek, aki az esetleges nemfizetéssel a törvénnyel találja szemben magát, és árt a közös alkotásnak, amelynek sok ezer ember volt a részese.



Ui.: A fenti tájékoztatásban nem foglalkoztunk Majoros Tibor esetleges motivációival a lázítást illetően. Önmagáért beszél, hogy személy szerint kiket támad folyamatosan „tájékoztató” írásai-ban: Kovács Ferencet, akivel Tápiószele

polgármesteri címéért vív ádáz küzdelmet, újabban pedig Czerván Györgyöt, a térség országgyűlési képviselőjét, aki-nek minden valószínűség szerint a helyére pályázik. Erre vall a választókerülethez csatolt Galga-menti települések polgármestereihez küldött levele, melyben a képviselővel kapcsolatos elégedetlenséget firtatja, illetve személyes találkozás felajánlásával a településfejlesztéssel összefüggő tervekről érdeklődik. Jól fogta meg a szavazatszerzés lehetőségét, hisz a könnyű pénzhez jutás lehetősége sokakat csábíthat. Kévésbé volt adakozó polgármesterként, amikor a Tápiószele gázrendszerének értékesítéséből származó bevételt kérték vissza a szelei lakosok. Akkor tudta, hogy „olyan szóba se jöhet, hogy valaki a közműfejlesztési hozzájárulást visszszakapja, mert az önkormányzat még több mint 50 ezret tett ahhoz, hogy a rendszer kiépülhessen egy állampolgárnak”. (Tápiószele Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének 1997. szept.15-én megtartott ülésének jegyzőkönyvéből)

Méltó társa akadt most Fejes Györgyi személyében, aki telefonos kampányában szintén a csatorna-beruházással foglalkozik, amit nemes egyszerűséggel korrupciónak, lopásnak minősít (ki mint él, úgy ítél?). Tőle azt is megtudtuk, hogy ő a közös baloldali jelölt, vagyis a Hagyó Miklósok egyetlen választókerületi követője és talán méltó és reményteljes utóda.

Tessék választani..!



Fidesz
Szentmártonkátai
szervezete

Mendei Híradó 2017./IV. szám

TŰZOLTÓ TÁBOR MENDÉN

Augusztus első hetében tűzoltó-autó szirénájától volt hangos az Andrassy utca. Szerencsére nem volt ok aggodalomra, hiszen csak az Evangélikus Hittantáborba érkeztek a tűzoltók. Ezen a héten ugyanis tűzoltótáborban edződhetnek a mindenre elszánt kis keresztény tűzoltó-jelöltek.

A hét bibliai témája a Tízparancsolat volt, minden délelőtt játékos formában erről tanulhattak a gyerekek. A délutánok igen változatosak voltak: az ügyességi és vízi vetélkedők, a szabadtéri játékok mind vidám hangulatban teltek. A kis tűzoltó-jelöltek a hét folyamán készíthettek tűzoltó-jelvényt, sisakot, kerámiából báránycát, és még gyertyaöntésre is futotta az erejükből.

A hét legcsodálatosabb élménye mégis az volt, amikor a Gyömrői Önkéntes Tűzoltóság - hálás köszönet nekik érte - ellátogatott hozzánk, és belekóstolhattunk a tűzoltók nem mindennapi életébe. Izgatottan próbálgattuk a tűzoltósisakot, vizsgálgattuk a tűzoltó autón a mentési eszközöket, érdeklődve hallgattuk a tűzoltók élménybeszámolóit, és frissültünk fel a nagy melegben a tűzoltócsőből áramló hideg zuhany alatt.



Mendei Híradó 2017./IV. szám



Pénteken táborzárót tartottunk, amelyen a meghívott vendégeken és a családtagokon kívül újra megjelentek az önkéntes tűzoltók, és még ajándékokat is hoztak magukkal! Természetesen minden gyermeket tűzoltóvá avattak, bizonyítandó a tűzoltóparancsnok-helyettes által nyakukba tett tűzoltóérem.

Hálás szível köszönjük meg mindazoknak, akik velünk együtt töltötték ezt a csodálatos hetet, segítettek, támogattak minket!

Végezetül a heti csatakiáltásunkkal búcsúzunk:

**"Tűzoltófiú, tűzoltólány,
szedd a lábad szaporán!
Figyeld a másik mit csinál,
lemaradni nagy szégyen ám!
Bal, jobb, bal, és közben leng a kar!
Most told fel a létrát és emeld fölve
bátran lépj előre!
Egy, egy, egy, kettő egy!"**

Jámborné Szluka Katalin,
táborszervező

2017. szeptember 01-től egy óvodai csoporttal bővülve, immár 6 óvodai csoportban fogadtuk a kicsinyeket, mindösszesen 138 főt. Közülük 30 fő három éves kisgyermek lépi át először az óvoda kapuját. Az óvodai dolgozók létszáma 4 fővel bővült (2 fő pályakezdő óvodapedagógus, 1 fő pedagógiai asszisztens, 1 fő dajka).

Öröndetes, hogy jelentősen megnövekedett az intézményünkbe jelentkező gyermekek létszáma. A bölcsődei ellátást igénylő kisgyermekes családok közül is a korábbiakkal ellentétben, többségében a településünkön élők száma magasabb.

A Fejes Ferenc téri óvoda felújítása mellett, a Fő utcai székhelyen is jelentős összegű beruházást igényelt az új csoport fogadásához szükséges berendezési tárgyak vásárlása. Valamennyi bölcsődei és óvodai csoportunk barátságos, hangulatos környezetben várta vissza kis lakóit a nyári szünet után.

Szeptemberben új tervekkel, programokkal kezdtük a 2017/2018-as nevelési évet. A Fő utcai óvodában több csoportban is változások történtek az óvodapedagógusok személyében és a gyermekek életkorának függvényeként a gyermekcsoportok összetételében. Az őszi első hetei a beilleszkedés, ismerkedés jegyében teltek (kirándulás, ismerkedési családi délelőtt, ill. délután különböző helyszíneken).



Köszöntő

„Minden történet véget ér valahol,
de az életben minden vég, valami újnak kezdete”



Szeptember 15-én Véghné Béres Erzsébet óvó nénit köszöntöttük dolgozói körben abból az alkalomból, hogy 40 év közalkalmazotti munkaviszony elérésével kérelmezte nyugdíjazását. Gyermekcsoportja és a szülők a nevelési év végén, májusban köszöntötték ebből az alkalomból egy meghatározó, bizonyára Erzsébet óvó néni számára emlékezetes délutánon. Az intézményben töltött 39 év során dolgozott csoportvezetőként, sok éven keresztül óvodavezetőként irányította az itt dolgozók munkáját. Pályafutása során sok száz kisgyermeket és szüleit ismerhette meg, foglalkozott velük nap, mint nap. Bevezette intézményünkbe a ma már hagyományként működő szülők



bálját, melynek első rendezvényeire magam is mindig nosztalgiával és jó szívet gondolok. Az élet minden szakaszának megvan a maga szépsége. Erzsébet óvó néni is elérkezett egy új korszak küszöbéhez.

Bódi Irén:

Az idő vonatán

Egy pálya útja
véget ér.

A gyorsvonat megáll,
s a búcsúzó útítárs
más vonatra száll.

Az idő vonatán
lassan döcög tovább,
s ha kinéz ablakán,
nem fut el úgy a táj,
ahogy elfutott -
az ifjúság.

Az ember a múltba
ezerszer visszanéz,
s szeretné újraélni
mindazt, ami szép.
Lassítaná az időt,
s megállítaná
a legszebb percekét,
de az idő kerekét
megállítani nem lehet.

Amilyen hosszú volt az út,
annyi szépet rejt a múlt!
Ahogy este a Nap leszáll,
úgy válik múlttá a jelen,
míg pirkad a hajnal,
a jövő csak sejtelem.

Az ember a múltba
ezerszer visszanéz,
könnyűnek látszik a búcsúzás,
De búcsúzni mindig nehéz.

Valamennyi egykori és jelenlegi munkatárs, gyermek és szülő nevében kívánok jó egészségben eltöltött, nyugodt, békés, örömteli nyugdíjas éveket!

Juhász Sándorné
intézményvezető

2017. április közepén megérkezett az évek óta várt hír, hogy a Fejes Ferenc téri Óvodánkat felújítják.

Gyors szervezés, költözés után május 2-án már a központi intézményünkben fogadtuk óvodásainkat. Szeretném megköszönni a szülőknek a gyors és zökkenőmentes átállást, megértést.

A nyár a felújítással telt, melynek eredményeként új ablakokat kaptunk, szigetelték intézményünket, újra parkettázták csoportszobáinkat és a tágasabbá alakított tornatermünket. Az egykori szolgálati lakás helyén ma már külön fejlesztő szoba áll rendelkezésünkre, ahol a gyermekek kis létszámú foglalkozásait (hittan, angol), fejlesztéseit (logopédia, fejlesztő pedagógia) végezhetik a szakemberek. Itt kapott helyet iroda helyiségünk is. Konyhánkat, folyosóinkat új burkolattal, csempével látták el, a fennmaradó falfelületeket pedig frissen festették.

Augusztus közepétől a visszaköltözés tette próbára intézményünk dolgozóit. Takarítás után kezdődött a bútorok, játékok, egyéb tárgyak visszaszállítása, helyére pakolása. A csoportszobákra új függönyöket, valamint egyéb szükséges kiegészítőket vásároltunk.



MESEVÁR ÓVODA – BÖLCSŐDE HÍREI

Augusztus 28-án tiszta, szép környezetben vártuk a gyermekek érkezését. Szeptember 4-től folyamatosan érkeztek anyukájukkal azok a gyermekek, akik még csak most lettek óvodások. Az első bátortalan lépteiket mára már felváltotta a jókedvű játék, a sírást a mosolygó arcocskák.

A Nagykátai Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei felmérték 5 éves gyermekeink fejlettségi szintjét, beszédkészségét, így októbertől indulnak a problémával küzdő gyermekek megsegítésére irányuló fejlesztő foglalkozások. Lehetőségük van a gyermekeknek angolra, jógára, szalagos tornára, hittanra járni, valamint továbbra is részt veszünk a Bozsik-program foci foglalkozásain.

Szeptember 22-re kirándulást szerveztünk Nőtincsre, amit az esős idő miatt sajnos módosítanunk kellett, de a Budapesti Állatkertben töltött nap, mindenért kárpótolt bennünket.

Témahét keretében megemlékeztünk Benedek Elek Születésnapjához kapcsolódó Népmese napjáról.

Október 4-én, az Állatok világnapján a



témával kapcsolatos játékos feladatokkal nyújtottunk ismereteket, hívtuk fel gyermekeink figyelmét az állatok védelmére, környezetük tiszteltetésére.



Mindezen tevékenységeink közben nagycsoportosainkkal készültünk a községi Szüreti Mulatságra. Tervezetten zajlanak a mindennapi szokásos, játékos, rajzolás, éneklős, számlálgatós kis tevékenységek, a mindennapi óvodai életünk. Mára már szép őszi díszben fogadjuk kis lakóinkat, ablakainkban őszi képek tekintenek az óvodába siető kicsiny gyermekekre, melyben nagyrészt vállalt dadus nénink, Homa Istvánné Csilla néni.

Erdélyi Krisztina
vezető- helyettes



A VIII. SZÜRETI MULATSÁG KÉPEKBEN



A VIII. SZÜRETI MULATSÁG KÉPEKBEN



A VIII. SZÜRETI MULATSÁG KÉPEKBEN



Nyolcadik fejezet (első rész)

Az óra most is öt órakor csörgött. Rox reggelit készített, majd elment felkelteni Steven-t.

- Steve, Steve! Ébredj fel!- suttogta a fiú fülébe, majd miután látta, hogy felébredt, kiment a konyhába.

Pár perccel később már ott állt az ajtóban a srác is.

- Jó reggelt! Ilyen korán bent? - mosolygott. - Mint mindig! Ne haragudj, hogy felkeltettelek, de gondoltam, hogy sulis előtt még hazamennél! - mosolygott Roxan is.

- Igen, köszi! Milyen volt a munka?

- Kösz, elég egyhangú! De otthagytam. Illetve megbeszéltem, hogy csak akkor me-gyek, ha tényleg van rá időm, lehetőségem. Így ezt neked sem kell többet végig csinálnod. - Rox gondterhelt volt, mert valójában nem akart hozzá nyúlni a pénzhez a bankban.

- De, Rox! Így mi lesz veletek? Én ezt szívesen végig csinálom, akár minden este! Komolyan mondom! - Steven tényleg komolyan beszélt.

- Semmi gond, Steve! Majd találok valami megoldást!

- De, Rox... - Steven nem akarta, hogy a lányoknak gondjaik legyenek.

- Steven! Nagyon kedves vagy, hogy aggodsz értünk, de van valamennyi pénzünk még a bankban is, kapunk árvajáradékot is, és majd csak háromszor járok suliba egy héten, a többi nap, pedig dolgozni fogok! Így lesz a legjobb! Hidd el! - Rox nagyon nyüzsgött volt.

- Biztos?

- Én nem vagyok már semmiben biztos! De szeretném, ha te emiatt nem aggódnál! Meg fogom oldani ezt a helyzetet is!

Roxan gyorsan témát váltott, mert nem

akart gyengének látszani.

- Kérsz reggelit? - nyújtotta a srác felé a gözölő palacsintát.

- Igen, köszi! Ez nagyon jól néz ki!

- Kávét vagy teát?

- Teát! Nem kávézom! - Steven elvette a felé nyújtott bögre teát és jóízűen hozzálátott reggeliéhez.

- Én sem, csak ha nagyon muszáj. Mint mondjuk most! - a lány leült Stevennel szembe a pulthoz és iszogatta a kávéját.

- Te nem eszel? - Steve meghökkenve nézett rá. - Nem! Ilyenkor nincs étvágyam! - mosolygott Rox.

Steve csak nézte őt, majd felfalta a harmadik palacsintáját is.

- Kösz, ez isteni volt! Komolyan mondom! - dőlt hátra a széken, miközben jölkött hasát simogatta.

- Nagyon szívesen! - „máskor is” tette hozzá gondolatban.

Steve felkapta a pólóját, majd Roxan felé fordult.

- Roxan, tudod, hogy hol találsz meg, ha szükséged van rám! A suliban találkozunk! Szia! - ezzel sarkon fordult és kiment az ajtón.

Sylvit beadta az oviba, majd rohant a suliba. A terembe érve mindenki mosolyogva fogadta, és sorban köszöntek neki.

Leült a helyére, és azon gondolkodott, hogy hogyan fogja megbeszélteni az igazgatóval az új iskolába járást.

Bejött Peter, megkezdte az órát, de Steven még sehol nem volt.

Roxan aggódott.

A mai napon öt irodalom, egy matematika, egy angol és egy informatika órájuk volt.

Első óra után Roxan felment az igazgatói irodába, hogy beszéljen az igazgatóval.

Várni kellett rá. Már becsengettek mire végre megjött.

- Szia Roxan! Miben segíthetek? - tárt ki előtte az ajtót Mr. Smith.

- Arról van szó, hogy ugye az iskola mellett dolgoznom is kell, és hát eddig úgy volt, hogy éjszakás leszek, de ez Sylvi miatt lehe-tetlen! Ő még túl kicsi ahhoz, hogy egész éjszakára magára hagyjam. Éppen ezért sze-retnék engedélyt kérni arra, hogy heti két alkalommal iskola helyett dolgozni mehes-sek! Ígérem, mindent be fogok pótolni! Sőt, nem is fogok lemaradni! Kedd és csütörtök lenne ez a két nap! - mondta

Roxan szinte egy szuszra.

- Rendben! Tudom, hogy milyen szorult helyzetben vagy, ezért engedélyezem! Re-mélem minden rendben lesz az élete-tekben! Én megpróbálok segíteni neked minden-ben! - mosolygott rá ez a tisztos ősz halánté-kú ötvenes férfi.

- Köszönöm! Nagyon köszönöm! Akkor ez így jövő héttől lépne életbe! Viszlát, és még egyszer köszönöm!

- Nincs mit! Nagyon szurkolok neked!

- Köszönöm!

**Rebecca D'Angelo
Szócs - Rádi Anita**

VERS MINDENKINEK

Petőfi Sándor

Itt van az ősz, itt van újra

*Itt van az ősz, itt van újra,
S szép, mint mindig, énnekem.
Tudja isten, hogy mi okból
Szeretem? de szeretem.
Küülök a dombtetőre,
Innen nézek szeretszét,
S hallgatom a fák lebulló
Levelének lágy nesztét.
Mosolyogva néz a földre
A szelíd nap sugara,
Mint elalvó gyermekére
Néz a szerető anyja.
És valóban ősszel a föld
Csak elalszik, nem hal meg;
Szeméből is látszik, hogy csak
Álmos ő, de nem beteg.
Levetette szép ruháit,
Csendesen levetkezett;*

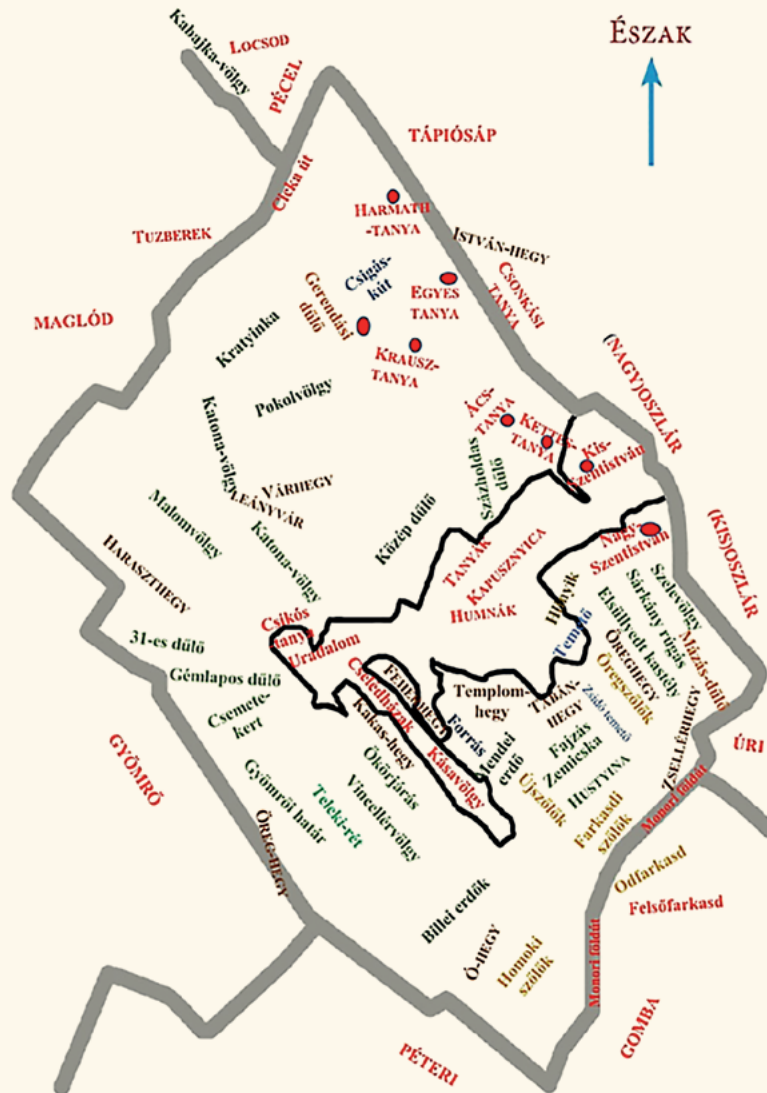
*Majd felöltözik, ha virrad
Reggele, a kikelet.
Aludjál hát, szép természet,
Csak aludjál reggelig,
S álmodj olyakat, amikben
Legnagyobb kedved telik.
Én ujjam hegyével halkán
Lantomat megpenditem,
Altató dalod gyanánt zeng
Méla csendes énekem.
Kedvesem, te ülj le mellém,
Új itt addig szótlanként,
Míg dalom, mint tó fölött a
Suttogó szél, elvonul.
Ha megcsókolsz, ajkaimra
Ajkadat szép lassan tedd,
Föl ne keltsük álmából a
Szenderegő természetet.*

MENDE-JÁRÓ TÚRÁK

Az ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL cikksorozat a temetőkről szóló részekkel befejeződött. A jövőben **MENDEI LÁTNIVALÓK** címen 'virtuális' kirándulásokra invitálom a T. Olvasót. Gyalogosan járom be Mende bel- és külterületét, valamint a nevezetességeit.

Tájékozódásul vaktérképábrázlatot készíttettem, amely áttekintést nyújt azokról a helyekről, ahová el szeretnék jutni. Olyan elnevezéseket használok, ahogyan azok az emberek tudatában élnek. Például a mendiek a dombokat hegyeknek nevezik, tehát én is; az állomással szemben levő dombot Kakas-hegynek mondják, egyes térképek viszont Fehérhegynek írók; ami pedig a térképeken Kákás-hegy, Kákás-völgy az a helyiek szerint Fehérhegy vagy téglagyári hegy, téglagyári domb... (Valójában mind a „Kakas-hegy”, mind a „Kákás-hegy/völgy” egy sásféléről, a „káka” növényről kapta

a nevét; még az 1700-1800-as években is mindkét domb oldalánál, tehát az Ó-hegy felől a Vincellérvölgyön át folydogáló, valamint a Forrástól eredő, saját ártérrel rendelkező két ér táplálta a Barinát.)



MENDE-JÁRÓ TÚRÁK

Falunk – mondanom sem kell – gyönyörű helyen fekszik: mintegy boltozatként terül el a Gödöllői-dombság délkeleti lábánál egy völgyben, amelyet a Barina-patak szel ketté, és amelynek domborzata két oldalt – északi és déli szegélyénél – egy-egy fennsíkban végződik.

A terület igencsak bővelkedik látnivalókban és történetekben.

Természetesen nem idézhetem fel mindet, csak a legfontosabbakat emelem ki. E megfontolás húzódik amögött, hogy mindegyik cikk két részből, egy történeti és egy turisztikai részből áll.

Mende-járásomat nyugatról kelet felé haladva dél-észak irányú cikk-cakkozással teszem változatossá. Összesen 12+1 'virtuális' túrát tervezek.

Nevezetesen:

1. Kakas-hegy: Kőtojás-túra
2. Uradalom: Csikós-tanya, Leányvár
3. Fehérhegy-Dolina: "Hajrá, Mende!"
4. Templomlátogatás: Szent Ignác-templom
5. Déli mezők: Szüreti vigadalom
6. Hősök tere: Akikért a harang szól
7. Evangélikus templom: Vár az "Otthon"
8. Nagy-Szentistván: Elsüllyedt vár
9. Háborúsemlék-túra: Szelevölgy, tankárok, hadisírok
10. A tanyak nyomdokain: Mendei nagygazdák
11. Búcsúk, keresztek
12. Faluközpont: Községháza, kultúrház
- +1. Vasúti túra: "Zakatot a vonat"



Kiindulópontom: Mende vasútállomás (vö. Mendei Látnivalók 1.). A jobb eligazodást az egyes túrák útvonalainak megrajzolásával segítem. Etalonként a helyi vadásztársaság térképét használom.

A minél alaposabb munka érdekében utólagosan is szívesen fogadom a T. Olvasónak az egyes témákhoz kapcsolódó és közérdeklődésre számot tartó történeteit, fényképeit, esetleg javaslatait.

Balogh Gábor
kutató

Ha az erdő beszélni tudna...

Gyömrő felől vonatozva jobbról az Öreghegy, a billei erdő, majd az állomással szemben levő Kakas-hegy és a Fehérhegy rendezett, dimbes-dombos része tűnik elő. Minél közelebb érünk az állomáshoz, annál jobban elcsodálkozunk, hogy milyen fiatal fák sorjáznak a „hegyen”.



Jobbról balra: Öreghegy, Ó-Hegy, Kakas-hegy, Fehérhegy

Érdeklődésünkre csak találgatnak és vállukat vonogatják az emberek. Miként a fiatal erdő és levelei sem susogják, mi történt, úgy az ősök is mintha a tudatlanságukba rejtették volna a múltat. Szerencsére, H. H. Bandholtz tábornoknak, a Budapesten székelő szövetséges erők amerikai parancsnokának az 1920. január 5-én kelt naplóbejegyzése sejtetni enged, mi válhatott ki ilyen mérvű „feledékenységet”. Mint írja: „a román megszálló erők ... lefoglalásai és rekvirálásai, amely jelzőkkel általános fosztogatásukat megtisztelték, ... szisztematikusak voltak... Gépeket és felszereléseket vittek el, ... lefoglaltak és elvittek gyakorlatilag minden hozzáférhető élelmiszerkészletet, egészen számos farm legutolsó állatáig és vetőmagjáig; általános viselkedésük és eljárásmodjuk megsértette a nemzetközi jogot, a háborús szokásokat és a tisztesség és emberiség követelményeit.”

Tettük alól Mende sem vonhatta ki magát. Éppen ezért – túránk elején – elevenítsük fel, mi történt abban az évben. A nagy háborút követően 1918-ban ki-tört az „őszirózsás forradalom”, Károlyi Mihály lett a kormányfő, aki 1919-ben Kun Bélának adta át a hatalmat. Kunék 1919. március 21-én kikiáltották a tanácsköztársaságot, proletárdiktatúrát

(forradalmi, másként kifejezve: vörös terrort) vezettek be, illetve katonai mozgósítást rendeltek el. 1919. április 2-án elfogadták Magyarország első írásos (chartális) alkotmányát, április 7-ére pedig tanács választásokat írtak ki, melyek nyomán megalakultak a helyi, utánuk pedig a járási direktóriumok (munkástanácsok).

Mendén Tuza János bankalkalmazott, valamint Petrányi Károly községi jegyző vezetésével 20 fős Munkástanács alakult. A direktórium a hivatalos levelein 1919. április 14-étől a Magyarországi Szocialista Párt (Munkás)Tanácsa bélyegzőfeliratot használt.

Egy 1919. május 7-én kelt kimutatás szerint a Munkástanácsban a nincstelenektől a 30 holdas gazdáig bezárólag a helyi társadalom szinte valamennyi rétege képviseltette magát. Nevezetesen (abc-sorrendben) : Bartos István D.

földműves, Bibók Mihály gyári munkás, Fabók János Rojcsik nyomdász, Gutai Mihály B. földműves, Gutai Mihály fero gyári munkás, Gutai Pál G. földműves, Kriskó András földműves, Kriskó János földműves, Lilik Mihály MÁV-alkalmazott, Lilik Pál Kremer földműves, Potrák János asztalos, Pócz József vasutas, Szántai István kőműves, Szerencsés János vas-munkás, Trepák József útkaparó, Trepák Mihály földműves, Turcsán József földműves és Vojácsik Pál Kucsik földműves. A Munkástanács Intézőbizottságába Petrányi Károly községi vezetőt, továbbá Bartos István D-t, Kriskó Jánost, Lilik Pál Kremert és Szántai Istvánt választották. A Gyömrői Járási Direktóriumba Tuza Jánost és Petrányi Károlyt delegálták. A Munkástanácsnak olyanok is tagjai voltak, akik a nagy háborúban a keleti fronton orosz fogságba estek. Néhányuk baloldallá válva az orosz Vörös Hadseregben harcolt tovább. Hazatérve létrehozták a Magyar(országi) Szocialista Párt helyi csoportját, és annak keretei között szervezkedtek.

A Munkástanács tagjai közül ötten (Bibók Mihály, Fabók János Rojcsik, Gutai János fero, Pócz József, valamint Szerencsés János) a magyar Vörös Hadseregben szolgáltak. De ez a sereg már nyomaiban sem emlékeztetett az egykori királyi és császári csapatokra. Nemcsak a vesztes háború, hanem a kilátástalan

harc is kedvüket szegte. Jól jellemezte a vörös katonák morálját és hozzáállását egy 1919. május 3-án Mendéről küldött jelentés a hadügyi népbiztossághoz: „A 4. hadosztály parancsnoksága Mendére beérkezett (...): A csapatok lerongyolt állapotban, hangulatuk kedvtelen és harc-ellenes. Egy védőállás felvétele alkalmával arra lehet számítani, hogy a csapatok egyötöd része ott marad, a többi el fog széledni. Ellenállási képességük nulla. Ezen csapatokkal dolgozni kilátástalan. A parancsnokok saját személyükre nézve meg vannak győződve arról, hogy ellenséges összeütközés alkalmával vagy az ellenség által elfogatnak, mert csapataik elmenni fognak, vagy pedig saját csapatok áldozatai lesznek. A hadosztályparancsnok ezen céltalan kimerülő munkát tovább nem bírja és kéri felváltását. A hadosztály zászlóaljainak ismét Újszász környékére való visszaszállítását minden eszközzel meg fogja próbálni.” Rövid itteni állomásozás után a hadosztály elvonult. A vörös katonák harcképessége továbbra sem változott.



Az urasági erdő 1941-ben

MENDEI LÁTNIVALÓK I.

Ennek tulajdonítható, hogy a nyugati szövetségesek parancsa értelmében a román erők előbb Erdélyt foglalták el, majd a Tisza-vonalig meg sem álltak. 1919 július végén már Mendén keresztül masíroztak Pest felé. Olyan gyorsan haladtak, hogy három nap múlva a főváros is kezükre került.

A románok Mendét 1919 augusztusától november második feléig tartották megszállás alatt. Nem véletlenül igyekezett ezt az időszakot a helyi emlékezet kitörölni. Ugyanis amit az itt állomásozók egy őrmester vezetésével műveltek...

A megszálló román erők ténykedése a vezetők leváltásával, a megszállt területeken internáló-táborok felállításával, a baloldalinak minősített személyek begyűjtésével és internálásával kezdődött. Mendén – az adatok szerint – összesen 11 baloldalt tartóztattak le és internáltak Hajmáskérre. Ők a járás főszolgabírájához, Meskó Rudolffhoz képest még jobban jártak, mert a főszol-

gabíró a járási direktórium felelősségre akarta vonni. Ebben a román csapatok gyors előrenyomulása akadályozta meg. A románok a főszolgabíró – több ezer magyar kormány-tisztviselőhöz, politikushoz és vezetőhöz hasonlóan – először internálták, majd Romániába deportálták, és csak a szövetséges erők nyomására került ismét haza. (Meskó Rudolf főszolgabíró a mendei képviselőtestület 1934. július 18-án tartott ülésén a falu díszpolgárává választotta.)

De visszatérve a románokra. A megszállás a falut a nyári mun-

kák és az aratás kellős közepén érte. A megszállók kötelezték a lakosságot, hogy a terményeket vagonírozzák be, mert Romániába küldik. A feljegyzések szerint nem járt jobban a billei és a mendei erdő sem. Összeterelték a férfiakat, valamennyinek fejszét kellett ragadni és ki kellett vágni az állomással szemben levő erdőséget, a rönköket tehervonatra rakni, és irány Románia. Nagyon sok korábban őshonos fa sínylette meg és tűnt el az erdőkből. A megkopasztott hegy a negyvenes évekre tudta csak – úgyahogy – kiheverni a barbár pusztítást.

*

KŐTOJÁS-TÚRA

A vasútállomás előtt és balra a fatelep mellett elhaladva egy vasúti aluljáróhoz érkezünk. Az aluljárótól a földút három irányba ágazik: jobbra Gyömrőre jut az ember, balra az Ökörjárás található, egyenesen pedig másfél kilométerrel távolabb a Vincellérvölgy és a kőtojás vár bennünket.



A Kőtojás-túra útvonala
(a vadásztérkép alapján)

MENDEI LÁTNIVALÓK I.



Kőtojás a fák mögött a vincellérvölgyben

A Vincellérvölgy

A Vincellérvölgy hivatalosan 2015. július 28-án kapta a nevét. Az erdős dombvidék ezen – az útvonalterképen lila színnel sátozott – részére az 1800-as évek első felében a Keglevichek mintegy 55-60 hold szőlőt telepítettek. Ezután már nemcsak az Öregszőlőkkel rendelkező Mende, hanem Bille is szőlős településé lépett elő.

A szőlőműveléssel kb. száz év múlva, az 1950-es évek vége felé teljesen felhagytak. Csak a többször átépített ház neve jelzi a terület egykori funkcióját.

Az urasági szőlőt vincellér (szőlőműves) gondozta, aki egy idő után ott is lakott. A szocialista érában a környék átalakult, a házba – a Tabánhegyi utcából – Mende első tanácselnöke, Seres Béla költözött a feleségével, és használta több mint egy évtizedig. Azóta számos tulajdonost kiszolgált. Jelenlegi tulajdonosa állandó lakcímként választotta a helyet, és kérésére döntött az Önkormányzat közgyűlése úgy, hogy helyrajzi szám helyett a „Vincellérvölgy” nevet adja a külterületnek.

A mendei kőtojás

A környéken dürgések emberemlékezet óta nem hallhatók. Talán soha nem is voltak. De azok, akik Tűzbereken láttak még tűzokokat és hallották, hogyan dűrögnek a kakasok, gyermekkorukban maradandó élmény részesei lehettek.

Ezt idézte fel ifj. Pál Mihály gyömrői szobrászművész 1990-ben, amikor a kőtojást kifaragta és barátai segítségével a tűzokok tűzbereki költőhelyének

malomvölgyi részén az utókor számára momentumként elhelyezte...

A privatizáció azonban a kőtojás sorsát majdnem megpecsételte. A véletlennek tudható be, hogy nem törték össze és szórták szét darabjait, hanem a baráti kör tagjai 2007-ben a Vincellérvölgybe szállították – mintegy új ösztönzést és új célokat adva a két település, Gyömrő és Mende tüzóráinak. Nekik köszönhető, hogy azóta valamennyi Kőtojás-túra a Vincellérvölgy kőtojását érintve zajlik.

Mintha mesében lennénk

A vincellérvölgy mellett elhaladva a Kutas nevű erdei kocsiúton baktatunk tovább.



... mint a mesében

MENDEI LÁTNIVALÓK I.

A földút mellett kb. félkilométer hosszan tarvágás nyomai. Hamarosan a Péteri út keresztezi a kocsit. Balra vesszük az irányt; a Péteri út végén ismét balra, majd a következő kereszteződésnél jobbra fordulunk. Szinte észre sem vesszük, hogy az állomáshoz képest mintegy 60–70 méterrel magasabban járunk. Egy nevesincs utcán leereszkedve a Dózsa György utcában találjuk magunkat.

Mára a feledés homályába merült, hogy Billének ezen két hegy (Kakas-hegy és Fehérhegy) közötti részét – valószínűleg a Keglevichék idején – Kásavölgyre keresztelték, utalva a kásavírágra, amelytől akkoriban virított a domboldal. (Napjainkban már csak a hegytájánál lehet imitt-amott egy-egy példányát látni.)

A Dózsa György utca bal oldalán gyalogolunk lefelé a 300 méterre levő, Ökörjárásnak nevezett bekötőútig (helyi elnevezéssel: a Rikter-közig). Középtájon azonban egy nádfedeles ház vonja magára tekintetünket. Mintha a mesébe toppannánk. Csak a jótündérek hiányoznak, akik megszabadítanának a mögöttünk hagyott több kilométeres fáradságtól. A csodálkozásból felocsúdva és rövid erőgyűjtés után Mende-járó botunk az Ökörjárás felé hajt bennünket.

Az Ökörjárás

Az Ökörjárás csapásához, a Rikter-közbe érünk, amit a helyiek egykoron Cifra-gödörnek neveztek, és ahol 1944-ben 3 bunker és géppuskafészek állott. A csapáson áthaladva ismét a hegy túlsó oldalán találjuk magunkat. A táj lenyűgöző.

De már nyoma sincs az ötvenes évek majálisainak, az 1980-as években felnevelt többezres fácán-törzsállomány-nak... Mindössze néhány „tehénlepény” és a szarvasmarhák békés legelése utal arra, hogy méltán nevezhették a területet ökörjárásnak.



Az Ökörjárás legelésző tehenei

Mende Községi Tanács végrehajtó bizottsága szintén a terület egykori funkciójára utalt, amikor 1951. február 2-án hozzájárult, hogy a 63 holdas legelőt az egy éve alakult „Lenin” termelőszövetkezeti csoport kapja meg. Miként indoklásában olvasható: a téeszcsé a felduzzadt állatállományát tudja hol legeltetni. A legelőt 1976-tól a Tápióvölgye Mgtsz vette át. Jövőjét a felszámoló Pénzintézet Központ pecsételte meg: 1993. június 4-én a 276 775 m²-es területet a romos épületeivel együtt háromszázhetvenezer forintért plusz ÁFÁ-ért hirdette megvételre. A privatizálást követően régi fénye jelentősen megkopott... Az Ökörjárásból a földút a kiindulópont-hoz, a vasúti aluljáróhoz vezet. Ezzel Mendejárásunk első túrja véget ér.

Balogh Gábor
kutató

Meghívó



27.



Márton-napi bál

2017.11.11. 19h

Mende, Szabadidőközpont

*Vendégeinket finom vacsorával,
tombolával és meglepetéssel várjuk*

Asztalfoglalás : 29/ 439-137

Zenél a Göndör zenekar



*Van nekünk egy kívánságunk,
legyen többször Márton-bálunk!
Vidám ünnep sok szeretet
füzzön össze embereket!*



Emlékképek Mende életéből

Továbbra is meg kívánjuk mutatni Mende múltját képekben, ezért kérjük a kedves lakosokat, hogy akinek olyan képe van, amit érdemes megjelentetni, hozza be nekünk, vagy küldje el a mende@mende.hu címre!



Ünnepségre menet 1960. környékén



Focicsapat és drukkerek meccs után

AZ 5. GENERÁCIÓ

Örömmel teszünk közzé családi képeket mendeiekről, amelyek bizonyítják, hogy az 1. és az 5. vagy a 6. generáció egy-egy tagja ma is él és együtt látható.

Az első képen: Benyovits Mihályné szül: Bartos Rozália ükunokájával, Andó Sztellával, aki 2017. április 25-én született.

A második képen: Rozka néni ölében az ükunokája és mellette az ükunoka édesanyja, Rozka néni dédunokája, Maróthy Nikoletta.

Andó Sztella felmenői/ősei – szülei: **Maróthy Nikoletta** (Budapest, 1996. augusztus 10.) és **Andó Tibor**; – nagyszülei: **Maróthy Gábor** (Budapest, 1974. március 28.) és **Bán Andrea** (Budapest, 1975. július 18.); dédszülei: **Benyovits Rozália** (Mende, 1952. november 15.) és **néhai Maróthy Pál** (Szeged, 1947. november 22.); ükszülei: **Bartos Rozália** (Mende, 1930. augusztus 30.) és **néhai Benyovits Mihály** (Mende, 1924. január 23.).

Balogh Gábor
kutató



ISTEN ÉLTESSE ŐKET SOKÁIG!

ŐSZI FINOMSÁGOK

Márton – napi sült liba párolt lila káposztával és hagymás törtburgonyával



Hozzávalók:

- 1 egész liba
- só
- bors
- kakukkfű
- 2 gerezd fokhagyma
- 1 fej lila káposzta
- 1 kg burgonya
- 4 fej hagyma



Így készül:

A libát előző este előkészítjük: alaposan megtisztítjuk a tollmaradékotól és jól megmossuk. Kívül belül bedörzsöljük sóval, őrölt borsal és kakukkfűvel, majd a gerincével lefelé egy tepsibe fektetjük. 1 evőkanálnyi libaszirt tehetünk alá, hogy ne süljön majd le. A fokhagymát apróra vágjuk és a libánk hasüregébe tesszük. Alufóliával lefedjük. Így előkészítve betesszük a hűtőbe. Másnap reggel a sütőt előmelegítjük és az előkészített libánkat ahogy van, fóliával együtt betesszük a sütőbe. 250 C fokon, kb. 3 óráig sütjük, de ez az idő nagyban függ a liba méretétől. A sütési idő utolsó 10 percében levesszük róla a fóliát és meglocsoljuk a saját, kisült zsírával. A törtburgonyához a burgonyát meghámozzuk és sós vízben puhára főzzük, majd leöntjük róla a vizet és burgonyatorróval összetörjük. A hagymákat apró kockákra vágjuk és kevés libaszíron – ezt akár a sütőben lévő libánk alól is kilophatjuk – aranybarnára pároljuk, a törtburgonyával összekeverjük, ha kell, még sózzuk. A párolt káposztához a lila káposztát megmossuk, négyfelé vágjuk, torzsáját eltávolítjuk, és vékony csíkokra metéljük. 1 evőkanálnyi olajon, kb. fél dl víz hozzáadásával puhára pároljuk, közben ízesítjük sóval és kevés borssal.

Tökös-diós sütemény

Hozzávalók:

- 20 dkg cukor
- 10 dkg margarin
- 3 db tojás
- 1 csomag vaníliás cukor
- 3 evőkanálnyi baracklekvár
- 2 evőkanálnyi méz
- 0,5 dl víz
- 30 dkg liszt
- fél csomag sütőpor
- 1 evőkanálnyi mézessütemény fűszerkeverék
- 1 kiskanálnyi reszelt gyömbérgyökér
- kb 30 dkg sült tök, megsütve
- 4 evőkanálnyi vágott dió a tetejére



Így készítjük:

A cukrokat a margarinnal, a tojásokkal, a lekvárral, a mézzel és a vízzel alaposan kikeverjük. A lisztet a sütőporral és a fűszerkeverékkel elkeverjük, majd a gyömbérrel együtt a tojásos masszához keverjük. Sütőpapírral kibélelt tepsibe simítjuk, majd a tetejét sűrűn megszórjuk az összevágott sült tök darabokkal, valamint a durvára vágott dióval. A süteményt 200 C fokon sütőben, kb 15 perc alatt készre sütjük. Jó étvágyat kívánok!

www.eletfuszerai.hu

Jó étvágyat!



REJTVÉNY GYERMEKEKNEK

Előző számunk rejtvényének helyes megfejtése:
kirándulás volt.

Gratulálunk a szerencsés nyerteseknek, akik 1-1 32 cm-es szabadon választható pizzát nyertek a Rizzo Gastro Bar-ból:

Fábi Viktor, Rónaszéki Csenge, Nagy Natália

Az átvételre jogosító utalvány átvehető a Polgármesteri Hivatal titkárságán ügyfélfogadási időben.



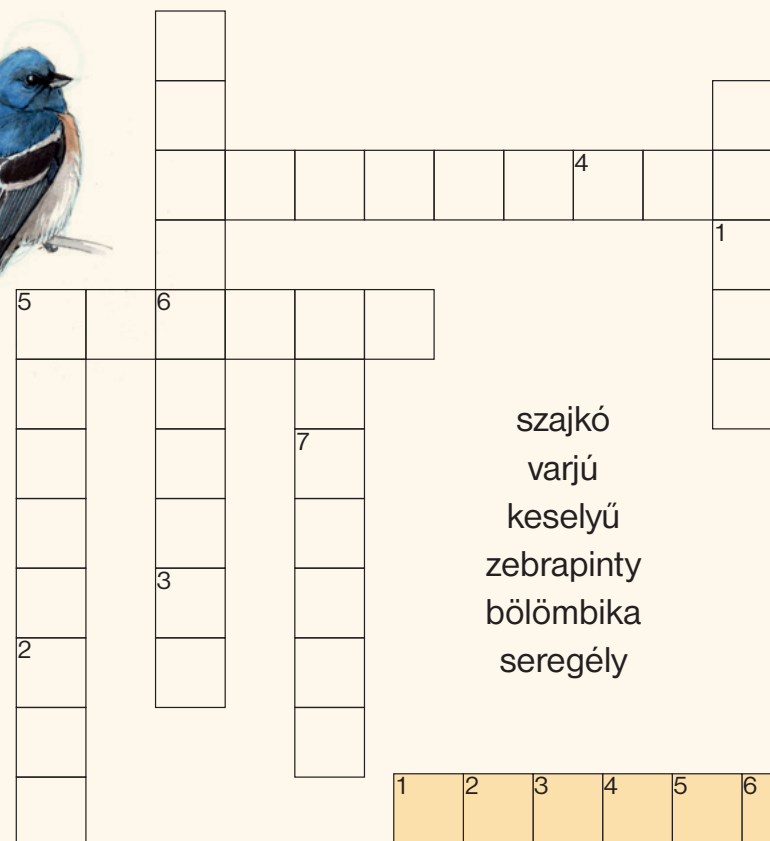
MICIMACKÓ JÁTSZÓHÁZ

A új feladványunkhoz jó időtöltést kívánunk!

A helyes válasz beküldői között kisorsolunk 3 db 32 cm-es szabadon választható pizzát amit a Rizzo Gastro Bar-ban lehet beváltani! A megfejtéseket 2017. október 31-ig kérjük a mende@mende.hu címre elküldeni, a nyerteseket e-mailben is értesítjük!

Írd a madárneveket a megfelelő helyre!

Ha jól dolgozol, és a számozott betűket beírod az alsó sorba, a megfejtésben egy újabb madár nevét olvashatod.



szajkó
varjú
keselyű
zebrapinty
bölömbika
seregély

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Mende Község Önkormányzatának
képviselő-testülete szeretettel hívja és várja



2017. október 23-án

a Tisztelt Lakosságot az 1956. októberi események
tisztelésére tartandó megemlékezésre.



16⁰⁰ Koszorúzás a Hősök terén

Ünnepi beszédet mond: Juhász Sándorné önkormányzati képviselő

Fellépnek: Mendei Hagyományőrző Népi Együttes és

a Rozmaring Nyugdíjasklub tagjai

16³⁰ Fáklyás felvonulás a Szent István parkig

17⁰⁰ Mendei Géza Fejedelelem Általános Iskola diákjainak műsora a Szabadidőközpontban
Mendei Hagyományőrző Népi Együttes és a Rozmaring Nyugdíjasklub tagjai
korabeli katonanóták előadásával idézik fel a kor szellemét

Értesítjük a Tisztelt Lakosságot, hogy az október 23-i ünnepségre való eljutás megkönnyítése érdekében külön buszjáratot indítunk.
15:20-kor indul Pusztaszentistván - Játsszótérről, 15:40-kor a Dózsa György út végéről, este pedig 18:15-kor indul vissza a Polgármesteri Hivatal elől.